

HISTORISCHE VERENIGING VOORBURG

Secretariaat: van Deventerlaan 51, 2271 TW Voorburg, (070) 387 51 79

Bestuur: Rosemarie Bisseling, voorzitter; Joop van der Stelt, secretaris; Gerard Langerak, penningmeester; Martin Harms, lid; Kees van der Leer, lid; Joop de Beer, adviseur

nummer 1, april 1994

VAN HET BESTUUR

Op 25 oktober 1993 opgericht en nu de eerste NIEUWSBRIEF, het heeft dus enige tijd geduurd. Met een klein budget - kenmerk van elke startfase - een zo hoog mogelijke kwaliteit bereiken was de opgave waarvoor het bestuur zich zag gesteld. Uiteindelijk is het dan gelukt een opzet te vinden die het mogelijk maakt in de toekomst op een snelle wijze de nieuwsbrief te produceren en te distribueren. Dit keer verschijnt een 'dubbel'-exemplaar in verband met de gehouden werkgroepenavond op 9 maart j.l. U wordt hierover in dit nummer uitgebreid geïnformeerd.

De introductieavond op 23 november 1993 in de grote zaal van de Opstandingskerk was een groot succes. Ruim 75 % van de aanwezigen heeft zich onmiddellijk opgegeven als lid of donateur. Thans staan 88 personen in het bestand waarvan 80 als gewoon lid, 7 als donateur en één als tientjes-lid. Tot de introductie van het tientjes-lidmaatschap is onlangs door het bestuur besloten voor personen uit het huishouden waarvan één van de leden reeds gewoon lid is. Dit maakt het voor b.v. een echtpaar mogelijk om gezamenlijk de ledenavonden te bezoeken. Het bestuur hoopt van harte en werkt daar ook hard aan, dat nog meer Voorburgers en oud-Voorburgers zich aansluiten bij de Historische Vereniging Voorburg om kennis te maken of actief zich te gaan bezighouden met onderzoek naar de geschiedenis van onze mooie gemeente.

Uiteindelijk zullen deze inspanningen resulteren in artikelen, exposities, lezingen, e.d. In het nog te ontwikkelen Periodiek en zo mogelijk de uitgave van een historische reeks van handzame en lezenswaardige boekjes - dit is in ieder geval het streven van het bestuur - kunnen de artikelen een plaats krijgen. Het periodiek heeft nog geen naam. Wel zijn een aantal suggesties binnengekomen. Heeft u nog een originele gedachte geef die dan vóór 22 april door aan de secretaris. Naar aanleiding van de oproep tijdens de werkgroepenavond hebben zich een aantal leden bij het bestuur gemeld die redactionele en organisatorische werkzaamheden voor het periodiek gaan verrichten. Een enthousiaste redactie zal dan ook binnenkort van start gaan.

Vóór 1 april, de sluitingsdatum, heeft het bestuur een verzoek om subsidie voor 1995 ingediend bij het College van Burgemeester en Wethouders. Een subsidieverzoek voor 1994 is door het College afgewezen. Binnen de daartoe gestelde termijn is bezwaar aangetekend tegen deze beslissing. Deze kwestie loopt dus nog. In niet onbelangrijke mate kan de begroting 1995 neerwaarts worden bijgesteld als wij overeenstemming kunnen bereiken met de Stichting Museum Swaensteyn over het medegebruik van ruimten en faciliteiten in het pand Herenstraat 101, dat thans in de steigers staat. De informele contacten tot nu toe zijn plezierig en constructief. Van beide zijden is de uitdrukkelijke wens tot samenwerking uitgesproken. Het bestuur van de stichting staat voor de uitdagende taak om van Swaensteyn een bloeiend centrum voor Historie en Kunst te maken. De Historische Vereniging Voorburg kan en wil daar een bijdrage aan leveren. Het is dan wel dringend gewenst (in feite noodzakelijk) dat binnen de personeelsformatie van Swaensteyn ruimte wordt gecreëerd voor een (part-time) historicus. Hij of zij kan functioneren als liaison-officer tussen Swaensteyn en onze vereniging. Per brief hebben wij de stichting onze visie kenbaar gemaakt. Dit zal een van de punten van het binnenkort te houden bestuurlijke overleg zijn. Wij houden u op de hoogte.

De zaal van de Opstandingskerk was ook 9 maart j.l. tijdens de werkgroepen-avond weer goed gevuld. De vertoning na de pauze van de 30 jaar oude 16-mm film over de Blauwe Tram, een meesterwerkje van de amateur-cineast Van Dam uit Wassenaar, heeft daar zeker aan bijgedragen. Na de inleidingen over mogelijk te vormen werkgroepen, werden in een geanimeerde sfeer de eerste contacten gelegd.

Tot slot nog enige bestuurlijke feiten. Het verenigingslid, de heer J. Slot, is voorgedragen als lid van de monumentencommissie. Aan het bomenplan van Hofwijck, inmiddels uitgevoerd, heeft het bestuur zijn adhesie betuigd. Gefeliciteerd Hofwijck. Onder de voorlopige werktitel "Straten, lanen en tulnen" organiseert de gemeente op 10 september a.s. de Open Monumentendag in Voorburg. Het bestuur beraadt zich over de wijze van deelname. Daarbij zullen wij zeker een beroep op de leden doen. U hoort nog van ons.

NIEUWSBRIEF

Hieronder volgt een samenvatting van de voordrachten gehouden door de coördinatoren van de werkgroepen op 9 maart 1994.

RECONSTRUCTIE FORUM HADRIANI

Een reconstructie van een gebouw van deze stad uit de Romeinse periode op de plaats waar deze gelegen heeft is in feite niet mogelijk. Grote delen van de stad liggen onder de bebouwing of in het park Arentsburgh. Er is echter een plan om een maquette te maken van het thans bekende deel van deze hoofdstad van het gebied der Cananefaten, op een schaal 1:500, met daarbij modellen van diverse gebouwen op schaal 1:50.

Om ervaring op te doen heeft een kleine werkgroep een model gemaakt van een gebouw. Daarbij bleek een werkwijze in 4 fasen het meest geschikt.

-1. Bestuderen van de plattegronden en tekeningen van alle opgravingen. Daarbij treedt de Archeologische Werkgroep Voorburg op als adviseur.

-2. Met opzet werd gekozen voor modellen; deze zijn vervangbaar en de ervaring er mee kan gebruikt worden voor de grote maquette.

-3. Van een model en de onderdelen van de maquette wordt een schets gemaakt van buiten- en binnenwanden, die aanwijzingen geven omtrent de dakconstructie en soms over de functie van een gebouw. Deze schets wordt uitgewerkt tot een bouwtekening.

-4. Op basis van deze bouwtekeningen heeft een lid van een modelbouwclub van wijkvereniging Bovenveen een eerste model gemaakt van een houten gebouw bij de grote poort van de stad, vermoedelijk de herberg.

De voorbereidingen zijn al ver gevorderd, maar er is vooral behoefte aan modelbouwers. De uitgaven voor het project worden beperkt tot de materiaalkosten. Hoofdzak is het doel: een initiatief vanuit de Voorburgse bevolking om een levendig en

boeiend beeld te geven van de stad. De maquette en de modellen zouden het middelpunt kunnen worden van een tentoonstelling in het gerenoveerde Museum Swaensteyn over de Romeinse periode in de Vlietstreek. Voor begeleiding van creatieve en handige deelnemers en -sters wordt gezorgd!

In de pauze toonden veel leden belangstelling voor deze werkgroep. Toch heeft zich nog niemand bij Cees Milot aangemeld. U hoeft echt niet in het verleden uw hele huis zelf verbouwd te hebben om toch plezierig en nuttig aan deze groep te kunnen deelnemen. Voor meer informatie en aanmelding:

Cees Milot

Tel: 3866132

BUITENPLAATSEN

Deze werkgroep zou kunnen bestaan uit de volgende subgroepen:

a. Beschrijvende geschiedenis over de bewoners;

b. Beschrijvende geschiedenis over de tuinen en de huizen;

c. Tekeningen van de tuinen en huizen;

d. Het vervaardigen van maquettes van de huizen met de tuinen.

De werkgroep zoekt tevens personen die kunnen tekenen. Ook zoeken we mensen die willen (mee-) bouwen aan een maquette van de buitenplaatsen.

Met de werkstukken uit de subgroepen c en d kunnen in de toekomst flitsende exposities georganiseerd worden in Museum Swaensteyn.

Veel onderzoek met betrekking tot dit thema zal plaatsvinden in de werkgroep Archiefonderzoek. Dit kan leiden tot een "dubbel"-werkgroep lidmaatschap. Het bestuur ziet van harte deze kruisbestuiving ontstaan. Voor meer informatie en aanmelding:

Robbert Jongepier

Tel: 3868404

Tentoonstellingen Galerie 42:

25 april t/m 6 mei
tot 9 juni

half juni t/m half augustus
vanaf 29 augustus

OUDE ANSICHTEN

Het verzamelen van oude ansichtkaarten die betrekking hebben op Voorburg is een fascinerend gebeuren, aldus Kees van der Leer. Met iedere kaart heb je zomaar een stukje vervlogen verleden in handen. Op zo'n kaart zie je bijvoorbeeld de Uitspanning "De Wijkerbrug" met zijn fraaie koepels aan de Vliet. De koetsier staat nog naast zijn paard en de mooie koets waarmee hij zojuist is aangekomen. Daar kun je lang naar kijken en veel over vertellen. Ook de boodschap op zo'n kaart is belangwekkend. Het is een groet van iemand die er al lang niet meer is. Ook geretoucheerde kaarten zijn interessant te noemen; of kaarten van Voorburg waarvan het onderschrift aangeeft dat het ergens in Zaandam is. Ook zijn prentbrieffkaarten van Voorburg van belang bij het historisch onderzoek. Een sprekend voorbeeld is het hek dat ik zag bij kasteel Sypesteyn in Loosdrecht. Ik wilde toen (ook op verzoek van het Sypesteynbestuur) uitzoeken waar precies in Voorburg het Hoekenburg-hek gestaan had. Op een ansichtkaart van het tolhuis aan de Prinses Mariannelaan was met een vergrootglas te ontdekken, dat verscholen tussen de bomen naast het tolhuis inderdaad het hek stond afgebeeld met dezelfde krullen als het hek op Sypesteyn. Dat die kaart nu trots in een vitrine in kasteel Sypesteyn pronkt moge duidelijk zijn.

Dit thema bleek een schot in de roos. Veel leden hebben zich reeds aangemeld. Het verzamelen, maar ook het gezamenlijk bestuderen en documenteren kan een geweldige hoeveelheid informatie opleveren, waar andere werkgroepen hun voordeel mee kunnen doen.

Voor meer informatie en aanmelding:

Kees van der Leer

Tel: 3866520

VOORBURGSE KUNST EN ARCHITECTUUR

Voorlopig wordt er van vier aandachtsgebieden uitgegaan, te weten:

a. Architectuur. Dit betreft de Voorburgse architecten en hun werk in Voorburg.

b. Beeldende Kunst. Werken van Voorburgse kunstenaars, in, aan, bij of op gebouwen. Dit kunnen kunstschilders, beeldhouwers, grafische ontwerpers, etc. zijn.

c. Geografisch. Een bepaald gebied in Voorburg, waarbij zowel de bebouwing als de kunstwerken in de loop van een bepaalde tijdsperiode een interessante kijk op Voorburg kunnen leveren. Een voorbeeld daarvan zou kunnen zijn de Broeksloot.

d. Straatmeubilair. Hierbij valt te denken aan: monumentale toegangshekken, hekwerken, bruggen (leuning), lantaarnpalen, bovenleidingmasten, brievenbussen, telefooncellen, (postzegel)-automaten, kabel-verdeelkasten, bewegwijzering, enz. Dit alles in de loop van de tijd te Voorburg geplaatst en verwijderd.

Een breed terrein met legio onderzoeksmogelijkheden. De werkgroep heeft al vier leden, maar ziet graag versterking.

Voor meer informatie en aanmelding:

Jos Hodes

Tel: 3877354

GENEALOGIE EN ARCHIEFONDERZOEK

Voor deze werkgroep is het niet nodig om ervaring met archiefonderzoek te hebben, want zowel beginners als ervaren onderzoekers kunnen aan de slag. Meestal is archiefonderzoek een hobby van "solisten". Een werkgroep biedt als meerwaarde de begeleiding en adviezen van de archivaris en andere deelnemers. Immers in de werkgroep worden moeilijkheden en problemen van een historisch onderzoek besproken. Eveneens is het mogelijk om gezamenlijk een groot project uit de geschiedenis van Voorburg aan te pakken. Ook andere werkgroepen van de vereniging kunnen een onderwerp voor archiefonderzoek aandragen. Voor onderzoekers van stambomen of andere historische zaken zijn

er nog voldoende mogelijkheden om zich gezamenlijk in het archiefstof vast te bijten.

Voor deze veelzijdige werkgroep hadden maar liefst veertien leden direct belangstelling. Zowel 's middags als 's avonds is het mogelijk bijeen te komen. Er wordt nog uitgezien naar een geschikte lokatie voor de avondbijeenkomsten. Op 15 april is de werkgroep van start gegaan.

Voor meer informatie en aanmelding:

Joop de Beer; archivaris van de gemeente Voorburg. Tel: 3575213

LEZINGEN, CURSUSSEN EN EXCURSIES

De historische vereniging wil door middel van onder andere lezingen, cursussen en excursies de belangstelling voor de geschiedenis onder haar leden bevorderen. Een werkgroep kan al deze activiteiten voorbereiden. Voor lezingen zal de werkgroep op zoek moeten naar interessante onderwerpen en contacten leggen met sprekers. De werkgroep kan ook onderzoeken of er onder de leden van de vereniging belangstelling bestaat voor het volgen van cursussen (bijvoorbeeld archiefonderzoek, oud-schrift, kunsthistorie). Daarna dient gezocht te worden naar geschikte personen die deze cursussen kunnen geven. De werkgroep zal ook tochten naar interessante objecten kunnen organiseren (bijvoorbeeld naar Archeon). Ook zou de werkgroep bezoekers die Voorburg willen leren kennen kunnen begeleiden (wandeltochten door het historisch centrum). Hier dus geen werkgroep van praters maar van "doeners".

Veel leden hebben reeds aangegeven dat zij veel genoeg beleven aan het bijwonen van lezingen of het deelnemen aan excursies. Het bestuur roept met nadruk een aantal enthousiaste leden op, die het leuk vinden om een en ander te organiseren.

Voor meer informatie en aanmelding:

Joop de Beer Tel: 3575213

HERENSTRAAT

Wanneer er voor deze oudste straat van Voorburg voldoende belangstelling bestaat kan een werkgroep gestart worden. Het doel is een beschrijving te maken van de Herenstraat met de bedoeling deze in de toekomst eventueel uit te geven als deeltje in een historische reeks zoals die in Rijswijk reeds lang bestaat. Van ieder perceel zou een volledige documentatie kunnen worden vervaardigd, niet slechts over de opeenvolgende bewoners, maar ook over het pand zelf. Bovendien tekeningen van vroeger en nu en een bouwkundige analyse. Ook bestaat de mogelijkheid van het maken van maquettes.

Voor meer informatie en aanmelding:

Robbert Jongepier Tel: 3868404

HISTORISCH MOLENONDERZOEK VEEN-EN BINCKHORSTPOLDER

In het kader van de ondersteuning van museale historische activiteiten van "Molen De Vlieger" is een tweetal jaren geleden de Werkgroep Historisch Onderzoek Molens Veen- en Binckhorstpolder opgericht met het doel in brede zin inzicht te verkrijgen in de historische ontwikkeling van het aangeduide poldergebied en de daarbij behorende molens c.a. In 1993 kon bij het jubileum van de Nieuwe Veenmolen te Den Haag meegewerkt worden aan een jubileumpublicatie die ook de Voorburgse geschiedenis raakte. Daarnaast werd gewerkt aan de ontwikkeling van de historische tentoonstelling in Molen De Vlieger.

Deze werkgroep is reeds een aantal jaren actief en wil haar werkzaamheden vanuit een zelfstandige positie voortzetten. Indien men belangstelling heeft voor dit thema dan bevelen we gaarne deelname aan.

Voor meer informatie:

P.C. Lagas Tel: 3875345

